

Egy elsőéves szól

Olvastam a Szegedi Híd első számát és az annyira megfogott, hogy igyekeztem azokkal megismerkedni, akiknek a lapja. Őket megismerve még jobban hittem abban, amire a Sz. H. tanított.

Fölgyült bennem ez a mondani való. Ne rója föl nekem plágiumnak a Sz. H., hogy ebben jó sok van a Sz. H. első számának gondolatából.

Annak csak örülhet egy lap, ha a gondolatait átveszik.

Én most érettségiztem és most megyek fel az egyetemre. Sokat tudok — legalább is sokáig azt hittem, hogy sokat tudok — az egyetemről, mert mindig örültem, ha elfoghattam egy-egy előttem érettségizettet, aki már az egyetem büszke polgára. Kérdezgettem tőlük mindenfélét, azok meg meséltek nekem.

Mindent elmondtak: Hogy hogyan „ugratják a gólyákat”, hogy lehet „átcsúszni a kollokviumokon”, milyen „örületest tanulást” rendeznek vizsgák, szigorlatok előtt. „micsoda lutri az egész egyetem”, mert egyiknek olyan „mázlija” van, hogy a „hogaras profnál éppen a forszkérésből készült el és felel”, a másik meg olyan „peches, hogy akkor fogja ki a kollokviumot”, amikor mindenkibe beleköt az öreg „raplis prof.”

„De ez nem baj, — egyszer csak elvégzi, akár tanul, akár nem, mért nincs szerencséje? — legalább többet lumpolhat, ha sikerült: örömben, ha nem: bújában. Kell is abban a nagy idegmunkában egy kis markotikum.”

Igy mesélték. Egy kicsit furcsa volt. Olyanfélének képzeltem, mint az érettségizet.

Egy sötét ablakon át valami pocsolyás, nem tudom milyen hosszú, milyen széles, milyen mély árok átugrásának. Nagyokat nyelni, egy elszánt fintort vágni, aztán gyűrünk! Olyan volna ez is? Be kell csukni a szemet, vicsgorgatni a fogat aztán észnélkül nekivágni az akadálypályának, neki előbb az első sővénygátnak. Aztán ha egy „raplisprof”-tüske belekarcol a lábaszárába, akkor káromkodni egyet és nekihasalni „narkotizálni”? Mikor aztán szeges ostonnal tovább hajt a pályáor: az elfecselelt, gazember-ségben eltöltött drága IDŐ, vagy az édesanya könnyes levele, akkor ijedt kapkodás, újra csak egy nagyon kínos ugrás-kísérelt. Vad hörögés, ha sikerült és „örömlumpolás”, meg enyelgő-véres gúny azokkal, akik az egész idő alatt „felesleges” az ugratást gyakorolták, — vagy pokoli átok, ha vissza kell menni és új „narkotizálás”? És így tovább! . . .

Hát hiába állnak messzivilágító világitótornyok, mutatva az utat, hogy merre kell menni? Hiába állnak örökké messzi magyar célok elé mutató szálfamagyarok, Szent Istvánoktól Pázmányokon, Zrínyiken, Széchenyiken, Prohászkaikon át Horthy Miklósig? Hiába állnak, hiába intenek? Késő esti árnyékukban ezután is agitátorok frázisszájúak és lélekkúfárok hűsölnek?

Ezután is csak kínban nőtt, magános, fájó nagy magyar fák nőjenek a magyar pusztában?

Nem akarjuk, hogy sűrű hatalmas szálfaedő települjön köréjük, és hogy az erdő fái rájuk, a mostohán magános-nagyokra felnézzenek, hozzájuk nőjenek, védő ágat terjesztve a gyenge cserjék, bokrok és rügyek fölé?

Sokat hallottam az egyetemről és így képzeltem. Azt hittem sokat tudok. Hála Istennek, látom, hogy nem. Sokat tudtam, de csak Rosszat és van Jó is.

Vannak, akiknek messzenéz a szeme, akik meglátják, hol kell gyülekeznie minden térférőnek és erősnek, kinek hova kell beállni közvitéznek, — vagy vezérnek. Van, aki már az egyetemen fel meri emelni a zászlóját, mert tudja, mit akar. Tudja, mi az erő? Az EGYSEG. Tudja, hogyan kell tennie: EGYÜTT! Van, aki nem narkotizálni akarja magát, hanem tiszta örömet az: ÉLETET, mert tudja: „Éltre csak élettel lehet nevelni.” És belekarol a kétkezdőbe, hogy magával emelje ebbe az életbe, mert tudja, nem mindenki éli még közöttük sem. Nem ámtítja magát: Nem könnyű élet. De akik vállalják, azoknak nyugodt a lelkiismerete, erős lesz a karja, a célt el nem tévesztő szeme. Beállunk, ezeknek a

sorába. Itt a helye minden szegedi egyetemi hallgatónak, aki mer nagyra vállalkozni, több akar lenni, aki „tisza búzát” akar hordani a „malomba” és vigyázni akar, „hogy olyan lisztet onton a malom, amelyből áldott, magyar életet jelentő kenyér lesz.” És nem érdemli az meg a kenyeret, aki most nem ezt akarja, — de nem érdemli meg azt az áldott nyugodt levegőt sem, amelyet a magyar honvéd vérhullása őriz meg nyugalomban. És ne merje az vállalni az itthonmaradtak védett helyzetét, magát a vérzők sorából kihúzza, aki itthon nem akar hős lenni áldozatos közösségi munkával!

Mi még merjük vállalni az itthoni sorompóállást, a magyar jövőért, merjük és vállaljuk, ameddig még ez kell és amíg be nem állunk mi is honvédeink közé. Vállaljuk, mert hiszünk és akarunk! Egy elsőéves szegedi egyetemi hallgató.

Pályázat.

Deák-élet — ábrázolás!

Ha egy orvos életéről, vagy képviselő életéről, vagy tisztviselő életéről, vagy munkás életéről van szó, mindig egy határozott kép, vagy szín jelenik meg a képzeletünkben. Lehet, hogy ez a kép helyes, lehet, hogy helytelen. (A parasztságról és a munkásságról még ma is legnagyobb részben helytelen képek élnek). Annak az illető rétegnek a feladata, hogy magáról valószínű ábrázoló képet rajzoljon, az egész nagy közösség igazlító szemmel lássa őket.

Elmondhatjuk, hogy az egyetemi hallgatóról: a deákról, még helytelen képek is alig vannak. A deák-élet legnagyobb részben terra incognita, vagy pedig hajmeresztően elhibázott vonásokból összeállított képnek sem nevezhető valami.

Ezért hirdetünk pályázatot a deákélet ábrázolására. Hiszen olyan társadalmat, amelynek élete ismeretlen, nem lehet értékelni és irányítani. Ismeretlen életünkkel hiába igyekezünk bizonyítani, hogy nekünk erre, vagy arra szükségünk van. A kép, ami felöltik nevünk hallatára, nem bizonyítja a hiányokat.

Pályázatunk kétféle. Irodalmi és fényképpályázat. Mindkettőnek az a feladata, hogy a deákéletet feltárja. Olyan képekre és leírásokra

gondolunk, amelyek alkalmasak arra, hogy igaz képet alakíthassanak rólunk azokban, akik látják, vagy olvassák őket.

Lehet az a deák pénzszerző munkájáról egy novella, vagy egy vers, vagy néhány mozaikszerű följegyzés. Lehet nagyobb igényű értékezés az egyetemen a fiúk-lányok viszonyáról. — Lehetnek pillanatképek egy SzEI-gyűlésről, munkaközösségi munkáról (SzEAC, énekkar, színjátszók, cserkésziszte, falujárók stb. munkájáról). Lehet statisztikaszzerű leírása a deák szabadideje eltöltésének. Lehet deák-típusok ábrázolása (írásban is, képen is). Az a mindennél fontosabb szempontja, hogy ábrázolás legyen, ne szónoki beszéd, se kuriozumok keresése. A legjellemzőbb deákélet-részeket kell a legjellemzőbben írássá, vagy képpé tenni.

A pályázatokat professzorokból és deákokból álló széleskörű bírálóbizottság bírálja el.

A pályázatok csakis jelképek lehetnek, és géppel írottak.

A pályázatokat november 15-ig kell leadni a SzEI gondnokánál.

A fényképek nagysága 9x12 cm-es legyen.

A pályadíjak:

I. 50—50 P.

II. 20—20 P.

III. 10—10 P.

»A SZEGEDI VÁR ALATT EGY LEGÉNYRE SZÁZ LAKAT...«

Jankó Géza fametszete.

Mélyen tisztelt Professzor Ur!

Nemrégiben hibáztam a Professzor Urat szemben. Nem gondoltam meg, hogy mit teszek és úgy viselkedtem, hogy Professzor Ur hibámnak róttá fel. Van ugyan mentségem, de nem hozom fel, hogy konkrétumokból ne ismerhessen meg se Professzor Ur, se más a sorokon keresztül, hanem általános érvényűvé válhasson a mondani való.

Professzor Ur nagyon megnehezített ezért a helytelen viselkedésemért. Nekem is megmosta a fejem és másoknak is panaszkodott rám.

Azért, mert Professzor Ur engem kész embernek tekintett.

Professzor Ur nem úgy nézett rám, mint egy fejlődő fiatalemberre, aki még nagyon, de nagyon sokban alakul, aki még egyáltalán nem kiforrott ember.

Lehet, hogy annak kellene lennem már.

De kérem vegye figyelembe Professzor Ur, hogy legtöbbször 18-ik életévünkig a középiskolában egészen kisgyerekek vettek, akiknek az elbírálásába olyat is beszámítottak, hogy fején volt-e az után a sapka, hogy óra alatt megéhezve tört-e kenyeréből, hogy kihajolt-e az ablakon, hogy a margón túl írt-e a dolgozatfüzetében és hogy este hét után olyan utcán ment-e haza, amelyiken valamelyik tanár úrral találkozott.

Szóval semmiképpen sem juttattak annyi önállóságot, hogy messzire juthattunk volna minden gyerekességtől. Nem bírálni akarom az eljárásukat: nem mondom, hogy ez így jól volt, vagy rosszul volt. Gyerekek vettek, akinek nek még a haza hogyan fésültését is erősen ellenőrizték sok helyen.

Az egyetemre kerülve aztán a legjobb jóakarattal sem tudtunk márról-holnapra, minden tettét, szavát megfontoló, kiforrott emberre válni.

Azt hiszem, ha még-olyan önállóságra nevelést kaptunk volna is, mégsem volnánk még 19-20-21 éves fejjel annyira befejezettek, hogy úgy kelljen minden megnyilatkozásunkat fogadni, mint állandó, rendszeres, tőlünk csakis ilyen módon lehetséges tetteket, szavakat.

Hiszen, ha úgy teszünk, mintha nem jól fogadnánk a Professzor Urak figyelmeztető és intó szavát, annak is nem az erős férfi, hanem a makacs gyerek és a helyke kamasz mond elenne bennünk.

Ha bennünk bizó szeretettel jön az a „Professzori Szó”, akkor a lelkünkbe hullik!

Csak akkor hasztalan, ha nem útbaségítés, helyreigazítás az, hanem rideg bírálat valami megmásíthatatlannak vettről.

Mert akihez úgy szólnak, hogy: „Fi-am, ez így helytelen, tegye ezentúl emígy” az szívesen meghallgatja, ha csak egy csöpp emberség van benne. De, ha azt mondják neki, hogy: „X. úr, ön ilyen és ilyen, ez nagyon szomorú!”, ahhoz sok érettség, nemesség kell, hogy fel ne hozzon belőle valami dacolást, valami konokosságra, s ezentúl képmutató, simulékonyságra hajlást.

A fejlődő, változó emberre pedig lehet hatásal lenni. Arra az hat, aki megértéssel és szeretettel közeledik hozzá, akkor is, ha valamiben hibázott. Akkor is, ha gyerekesen viselkedett, sőt talán akkor a legjobban, mert minél gyerekebb valaki, annál nagyobb segítség kell neki, hogy minél jobban kinődjön már a gyerektípusból.

Kérem tehát Professzor Urat, higgye el, hogy még fejlődő, változó fiatal emberek vagyunk és ne végleges bírálattal, hanem hatni akaró segítőszóval fogadja fogyatékosainkat.

Akkor megkapja tőlünk Professzor Ur azt, ami nagy munkájában a legszébb elismerés: a deákjai szertétét.

Mély tisztelettel állítja ezt: EGYIK CSENDES HALLGATÓJA. (Ny. I.)